

"Europas Miljöhuvudstad 2010"
Projektledare Linda Persson
Stockholms stadshus
105 35 Stockholm

Stockholm 11 april 2010

Medborgarförslag angående Stockholm Europas Miljöhuvudstad 2010

När nu Stockholms stad är Europas miljöhuvudstad 2010 finns goda möjligheter att bli ett gott föredöme för andra städer. Som en viktig klimatåtgärd under detta ledarskap föreslås att Stockholms Stad verkar för en köttfri dag i veckan. I flera Europeiska städer har man börjat med detta.

Politikerna i den Belgiska staden Gent var först med att förra året besluta att införa en vegetarisk dag i veckan på skolor och andra offentliga inrättningar. Syftet är att hjälpa konsumenterna att äta mer grönt och mindre kött. Stadens restauranger erbjuds gratis utbildningar i vegetarisk matlagning och invånarna får information om hur minskad köttkonsumtion gynnar klimatet. Som ett annat exempel kan nämnas skolorna i Östersunds kommun där man beslutat servera vegetarisk mat en dag i veckan också det av framförallt miljöskäl. Skolorna i Helsingfors är ett annat exempel.

Stockholm har nu chansen att som Europas miljöhuvudstad sprida den positiva trenden med köttfria dagar vidare och att underlätta för oss konsumenter att välja mat som är bättre för miljön och också för den egna hälsan.

Bifogat finns information om den positiva klimatpåverkan och de hälsofördelar som en köttfri dag ger.

Hoppas på att få diskutera detta vidare med ansvarig för "Stockholm - Europas Miljöhuvudstad 2010" vid ett möte.

Med vänliga hälsningar

Svensk mat- och miljöinformation

Monica Engström
Styrelseledamot

Miljökonsekvenser

FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation fastslår i rapporten Livestock's long shadow att djurhållningen står för 18 % av världens växthusgasutsläpp. Det innebär att köttätandet påverkar klimatet mer än alla världens transporter. Om stockholmarna slopar köttet en dag i veckan blir klimateffekten varje år ungefär densamma som om varje stockholmare skulle åka 1500 km mindre bil om året.

Förutom klimatpåverkan har köttproduktion andra negativa miljökonsekvenser. Bland annat är djurhållningen den i särklass största bidragande orsaken till övergödningen och bottendöden i Östersjön. Då nästan 80 % av Sveriges jordbruksmark används till att odla foder till boskap och då våtmarker dikats ut för denna odling, rinner fosfor och kväve och andra gödningsmedel direkt ut i havet och orsakar stor skada där.

Resultaten i FAO:s rapport visar tydligt att det måste till en politisk vilja när det handlar om att komma till rätta med problem som klimatförändringar, markförstöring, luftföroreningar, vattenbrist, övergödning av Östersjön mm. Problem som direkt kan kopplas till köttproduktion. I sammanhanget kan nämnas att Rajendra Pachauri, ordförande i IPCC (FN:s klimatpanel som tillsammans med Al Gore fick dela på Nobels fredspris 08), också rekommenderar en köttfridag i veckan på grund av köttätandets negativa klimatpåverkan.

Hälsa

Hög konsumtionen av rött kött är associerad med en ökad risk för hjärt- och kärlsjukdom, fetma, diabetes och olika former av cancer. Då sjukvården står för enorma kostnader i Sverige liksom i många andra industrialiserade länder i Europa måste konsumenterna bli mer medvetna om kostens betydelse för god hälsa. 3,2 miljoner européer får diagnosen cancer varje år. Även om inte alla dessa fall är kostrelaterade, är felaktig kost en riskfaktor för att utveckla cancer. World Cancer Research Fund rekommenderar att vi ska äta mindre rött kött (nöt, gris, får) och undvika charkuteriprodukter för att minska risken för cancer.

Hjärt- och kärlsjukdomar är nu den främsta dödsorsaken i Europa och står för 49 % av alla dödsfall och kostar EU 169 miljarder € årligen. Kosten har en betydande roll för att främja eller förebygga hjärt- och kärlsjukdom. Enligt en studie från Världshälsoorganisationen skulle 13 000 dödsfall i hjärt-kärlsjukdom i Europa kunna minskas och i många fall förhindras om varje europé minskade sin konsumtion av mättat fett (finns endast i animaliska livsmedel) med endast en procent.

Att föda 7 miljarder människor

Den mat som produceras i dag räcker inte till att föda de 7 miljarder människor som nu finns på jorden. Ungefär en miljard människor i världen lider av hunger eller undernäring. Den spannmål som odlas skulle kunna gå direkt till människor men går i stället via djuren. 70 % av världens åkermark används för köttproduktion, som även kräver en stor mängd vatten (15 000 liter för ett kg nötkött, till exempel). Olivier De Schutter, FN:s särskilde rapportör om människors rätt till mat, har beskrivit vår nuvarande höga köttkonsumtion som oetisk.

Försämrad djurhållning

Den stora efterfrågan på billiga animaliska produkter leder till försämrad djurhållning. Djur föds upp under dåliga levnadsförhållanden som skiljer sig helt från det naturliga liv deras föregångare en gång levde under. Slaktandet av djur i massproduktion av kött är ett gigantiskt etiskt problem. Globalt sett är det cirka 115 000 djur som avlivats för mat per minut och som under produktionen krävt rejält med mat, vatten och energi och som dessutom levt under mycket dåliga förhållanden.

Sänkt konsumtion av kött och andra animaliska produkter i västvärlden är nödvändig om kommande generationer ska ha tillgång till livsmedel som innehåller bra med näring och som inte påverkar klimatet och hälsan negativt.

Referenser

1. H. Steinfeld et al, *Livestock's Long Shadow*, FAO, 2006, p. xx.
2. H. Steinfeld et al, *Livestock's Long Shadow*, FAO, 2006, p. xx.
3. Ffion Lloyd-Williams, Martin O'Flaherty, Modi Mwatsama, Christopher Birt, Robin Ireland, & Simon Capewella, *Estimating the cardiovascular mortality burden attributable to the European Common Agricultural Policy on dietary saturated fats*, Bulletin of the World Health Organization | July 2008, 86 (7)
4. H. Steinfeld et al, *Livestock's Long Shadow*, FAO, 2006, p. xxi.
5. See e.g. McMichael et al, *Food, livestock production, energy, climate change, and health*, The Lancet, Volume 370, Issue 9594, Pages 1253 - 1263, 6 October 2007
6. From an animal rights (as opposed to animal welfare) viewpoint, the optimal production of animal products might be zero or close to that.
7. See e.g. McMichael et al, *Food, livestock production, energy, climate change, and health*, The Lancet, Volume 370, Issue 9594, Pages 1253 - 1263, 6 October 2007